

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής

Ιστορία της Εκπαίδευσης

Αλεξάνδρα Ανδρούσου - Βασίλης Τσάφος

Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική
Ηλικία (ΤΕΑΠΗ)

Απομακρύνοντας το βλέμμα μας από τη σύγχρονη σχολική πραγματικότητα αντιλαμβανόμαστε πολύ καλά ότι αυτή είναι το αποτέλεσμα μιας μακράς εξέλιξης...

Plaisance - Vergnaud

Τι αποτελεί αντικείμενο της Ιστορίας της Εκπαίδευσης (1/3)

- Κάθε ιστορικό γεγονός που το προσεγγίζουμε από την οπτική της εκπαίδευσης μέσα στο πλαίσιο των ποικίλων παραγόντων (κοινωνικών, πολιτικών, ψυχολογικών) που το πλαισιώνουν (π.χ. **το εφηβικό κίνημα στο πλαίσιο του σχολείου**: το κίνημα των μαθητών του Λυκείου προκύπτει ως αντίδραση των μαθητών στην οργάνωση του σχολικού θεσμού; Αποδεικνύει μια μεγαλύτερη ωριμότητα των εφήβων σήμερα;).

Τι αποτελεί αντικείμενο της Ιστορίας της Εκπαίδευσης (2/3)

- Μια εκπαιδευτική δομή, οι παιδαγωγικές μέθοδοι, οι εκπαιδευτικοί νόμοι, οι επιστήμες της εκπαίδευσης, όπως αυτές εγγράφονται σε μια εθνική ή και υπερεθνική - παγκόσμια πορεία & κληρονομιά. (π.χ. ο θεσμός της προσχολικής αγωγής στον 19^ο αι. στην Ευρώπη, η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία στις ΗΠΑ στον 20αι., η παιδοκεντρική στροφή της Παιδαγωγικής στην Ευρώπη κατά το πρώτο μισό του 20ου αι., το αξιολογικό σύστημα της εκπαίδευσης από τη μεταπολίτευση έως σήμερα, η εξέλιξη των επιστημών της Αγωγής από το 1960-1985).

Τι αποτελεί αντικείμενο της Ιστορίας της Εκπαίδευσης (3/3)

- Ανάλυση ενός προβλήματος, μελετώντας το σε διαφορετικές περιόδους, οι οποίες θεωρούνται ετερογενείς (π.χ. η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών στις αρχές και στο τέλος του 20ου αιώνα, το γλωσσικό πρόβλημα πριν και μετά τη δικτατορία της περιόδου 67-74) ή και σε διαφορετικές χώρες, συγκριτική μελέτη (η επιλογή και η κατάρτιση των δασκάλων στην Ελλάδα και στην Ισπανία στο τελευταίο τέταρτο του 20ου αιώνα).

Από το παρόν στο παρελθόν

- Κάθε ανάλυση του παρελθόντος έχει τις ρίζες του στο παρόν $\Rightarrow$ η Ιστορία της Εκπαίδευσης καθορίζει τους προσανατολισμούς της και επιλέγει τα αντικείμενά της ανάλογα με τα επιστημονικά, κοινωνικά & πολιτικά χαρακτηριστικά του παρόντος (π.χ. ο ρόλος του σχολικού συστήματος στην αναπαραγωγή τη δεκαετία του '70 και του '90, η θέση των εξωσχολικών παραγόντων στη διαδικασία αλφαριθμητισμού, η εκπαίδευση των Ελλήνων την εποχή της Τουρκοκρατίας).

Σημασία της Ιστορίας της Εκπαίδευσης

- Ανάλυση παραγόντων, μηχανισμών εκπαιδευτικού συστήματος $\Rightarrow$ αξιολόγηση σύγχρονων εκπαιδευτικών καταστάσεων
- Εξέλιξη παιδαγωγικής θεωρίας $\Rightarrow$ συμβολή στη σύγχρονη Παιδαγωγική και στην εκπαιδευτική πράξη
- Αλλαγές, ανατροπές, αντιπαραθέσεις $\Rightarrow$ αίσθηση της σχετικότητας.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Αλεξάνδρα Ανδρούσου, Βασίλης Τσάφος 2015. Αλεξάνδρα Ανδρούσου, Βασίλης Τσάφος. «Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής I & II. Ιστορία της Εκπαίδευσης». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/ECD8/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λπ., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από τη χρήση του έργου, για τον διανομέα του έργου και αδειοδόχο.
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο.
- που δεν προσπορίζει στον διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο.

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς,
- το Σημείωμα Αδειοδότησης,
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων,
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει),

μαζί με τους συνοδευτικούς υπερσυνδέσμους.

